

ಅಲ್ಲಿನ ರಂಗತಂಡಗಳ ನೇಪಥ್ಯ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಡಾ. ಎವಲಿನ್ ಮ್ಯಾಕ್ಲೀನ್ ಅವರಂತಹ ಹೆಸರಾಂತ ನಟರೊಂದಿಗೆ 'ಟೆಲ್ಟ್ ನೈಟ್', 'ಗುಡ್ ವುಮನ್ ಆಫ್ ಸೆಬುವಾನ್' ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದರು. 1972ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಾಪಸಾದ ಮೂರ್ತಿ, ಅದೇ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಹವ್ಯಾಸಿ ನಾಟಕಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹವ್ಯಾಸಿ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅದಾಗಲೇ ಬೆಳಕಿನ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಪರಿಣಾಮ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದರು.

1972ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ 11ರಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ 'ಬಯಲು ರಂಗೋತ್ಸವ' ಕನ್ನಡ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ಆ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ 'ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ', 'ಸಂಕ್ರಾಂತಿ', 'ಈಡಿಪಸ್' ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಬೆಳಕಿನ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ.

'ಬೆಳಕು ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಹೃದಯ, ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಬೆಳಕು ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಹೌದು, ಕಲೆಯೂ ಹೌದು' ಎಂದು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ದಶಕದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ನಾಟಕಗಳ ಬೆಳಕು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯ ರುಗುರುಗುಸುವ ಬೆಳಕು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬೆಳಕಾಗಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿತು. 'ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವಿದೆ, ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯವಿದೆ' ಎಂದ ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಬೆಳಕಿನ ಮೂಲಕ

ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ನೀಡಿದರು. ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು ನಿಜ, ಜತೆಗೆ ದೇಶದ ವಿವಿಧೆಡೆ ಸಂಚರಿಸಿ ರಂಗಮಂದಿರದ ವಿನ್ಯಾಸ ರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಂದರು.

ರಂಗದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಆಚೆ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಒಡನಾಡಿದ ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾಯರಿ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ: 'ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿಸಿದಂತೆ,

ವಿಶ್ವರಂಗಕರ್ಮಿ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಲ್ಲದೆ, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕಾದ ರಂಗಪರಿಕ್ರಮಣ ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತರು ಶೈಲೀಕೃತ ಶೈಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ; ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಶಿಸ್ತಿನವರು ಎಂದೇ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದರೂ - ಬೆಳಕು ರಂಗವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾರಂತರಷ್ಟೇ ಸಮಸಮವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅಧ್ವೀತಿಯರಾಗಿ ಬಾಳಿದವರು.'

ಸವ್ಯಸಾಚಿ ಪ್ರತಿಭೆ

ಎಷ್ಟುತು ಎಂಬತ್ತರ ಮಹಾತ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕಿನ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರ ಜತೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪದ ನಾಟಕಗಳ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ರಂಗದ ಹಿಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರಾಮಮೂರ್ತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಶೋಕ ಬಾದರದಿನಿ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಸೋಮರಾರಾಯ ಭೀಮರಾಯ ದಪ್ಪಿನಾಟ', ಶ್ರೀನಿವಾಸಪ್ರಭು ಅವರ 'ಗುಳ್ಳೇನರಿ', 'ಮಂಡೂಕರಾಜ್ಯ', 'ಖದೀಮನ ಡೈರಿ' ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕು, ಸಂಗೀತ ನೀಡಿದ್ದರು. ಸಿಜೆಕೆ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಮಹಾಚ್ಯುತ' ನಾಟಕಕ್ಕೆ ರಾಜೀವ ತಾರಾನಾಥ ಸಂಗೀತ ನೀಡಿದರೆ, ಅದರ ಧ್ವನಿ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಸರಾಂತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಆರ್. ನಾಗೇಶ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗರಂಗಕ್ಕೆ 'ಸಿರಿಪುರಂದರ' ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ತುಮಕೂರು ನಾಟಕಮನೆಗೆ 'ಜೋಡಿಡಾರರು' ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಬಿಂಬತ್ತಿಯವರ 'ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನಾ' ನಾಟಕವನ್ನು ಹಳೆಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ದೆಹಲಿಗೂ ಹೋಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಬಂದಿದ್ದರು.

ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೇರಳ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟು ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸಿದ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ, ಸಿಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಮನ್ನಣೆ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ, ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಅದು ಸಹಜ.

ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಏಳಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಕಲಾವಿದರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ ಹೆಸರಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ವೃತ್ತಿರಂಗದ ಹೆಸರಾಂತರಿಗೆ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ 26 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.) ಮೊದಲ ವರ್ಷವೇ ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸಂದಿರುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ರಾಮಮೂರ್ತಿ ರಂಗಮಂದಿರ

ಅವಿವಾಹಿತರಾಗಿದ್ದ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಹಟವಾದಿಯೂ ಹೌದು. ಆದರೆ ಅವರ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬದ್ಧತೆ ಹಿರಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯುವಕರೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಬೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಗಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವರು ಅವರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಳೆಹಳ್ಳಿ ಉಮೇಶ ಅವರು. ತುಮಕೂರು ಬಳಿಯ ಮೇಳೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಕರ್ಮಿಗಳಾದ ದೇವರಾಜ್, ಮಹಾಲಿಂಗು, ಚನ್ನಬಸಯ್ಯ ಗುಬ್ಬಿ, ನಾಯರಿ ಅವರ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಈ ರಂಗಮಂದಿರ ಎದ್ದಿದೆ. ಪ್ರತಿತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ಶನಿವಾರ ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಡ್ಡಾಯ. ಉಳಿದಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿ ಎಂದು ಸದಾ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಂದ ಈ ಗೌರವ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅದೊಂದು ರೂಪಕದಂತೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in